

, Polska

Zastępca Dyrektora
Departamentu Spraw Obywatelskich

Jacek Świdorski

Departament Spraw Obywatelskich
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów KPRMAl. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

DO : Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki

Petycja :

My, niżej podpisane członkinie i członkowie społeczności akademickiej polskich uczelni wyższych, jak również osoby związane z edukacją na wszystkich szczeblach oraz te, którym na sercu leży los polskiej edukacji, wyrażamy głębokie oburzenie ostatnimi wypowiedziami Ministra Edukacji i Nauki pana dr hab. Przemysława Czarnka, prof. Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wypowiedzi te miały charakter otwartych gróźb pozbawiania środków finansowych tych uczelni, które umożliwiły pracownikom i studentom wzięcie udziału w protestach przeciwko zaostrzeniu prawa aborcyjnego. Deklaracje takie postrzegamy jako poważne zagrożenie dla wolności i wartości akademickich, jakie winny leżeć u źródeł akademickiego etosu. Można bez cienia wątpliwości uznać, że zapowiedzi ministra Czarnka noszą znamiona szantażu, na co nie ma i nie może być naszej zgody.

Minister Czarnek swoją postawą oraz wypowiedziami jeszcze sprzed nominacji na ministra wzbudzał liczne kontrowersje natury etycznej. Jednak w ostatnim czasie, już po nominacji, dopuścił się wypowiedzi, które nie tylko naruszają podstawową wolność myśli i postaw, winną cechować środowiska akademickie, ale również noszą wszelkie znamiona instytucjonalnego szantażu, skierowanego przeciw polskim uczelniom. Komentując wsparcie, jakiego udzieliły polskie uniwersytety pracownikom i studentom pragnącym wziąć udział w protestach przeciw zaostrzeniu prawa aborcyjnego, pan minister zagroził jednostkom wspierającym konsekwencjami finansowymi, wprost sugerując, że postawa taka zaważy na przydzielaniu środków na badania. Jest to działanie w najnowszej historii Polski absolutnie bezprecedensowe, godzące w autonomię i swobodę poglądów na polskich uczelniach. Groźby takie przywodzą na myśl jak najgorsze praktyki rodem z czasów komunistycznych i nie sposób nazwać ich inaczej niż zastraszaniem społeczności akademickiej. Zgoda na takie działania może skutkować zaprzepaszczeniem wysiłków wielu ludzi pracujących nad zwiększeniem umiędzynarodowienia naszej uczelni, a wręcz wykluczeniem jej z międzynarodowych mechanizmów finansowania i wymiany naukowej.

Uzasadnienie:

Poniżej zamieszczamy kilka wypowiedzi ministra Czarnka, które uważamy za szczególnie oburzające, nieakceptowalne, a także w sposób oczywisty sprzeczne z wszelkimi standardami współczesnej demokracji:

„Z naszych informacji wynika, że 15 uczelni wyższych w Polsce wyraziło poparcie dla strajku. Ale we Wrocławiu i Gdańsku wprowadzono godziny rektorskie i zachęcono studentów, by wyszli na ulice. To skandaliczna i nieodpowiedzialna decyzja władz uczelni. (...) Proszę nie zapominać, że ja mam kompetencje do rozdzielania środków inwestycyjnych dla uczelni, środków na badania i granty. Takie wnioski leżą u nas w ministerstwie. I nie mam wątpliwości, że będziemy musieli również brać pod uwagę to, co dzieje się na uczelniach, które narażają ludzi na niebezpieczeństwo utraty zdrowia i życia.” (TVP INFO, 29 października 2020)

„Bardzo często rektorzy (...) kompletnie nie wszczynają postępowań w sprawach choćby takich, jak widzieliśmy na ulicach ostatnio, a nie są to jedyne przypadki, kiedy rzeczywiście skandaliczne zachowania naukowców o światopoglądach lewicowo-liberalnych w ogóle nie spotykają się z jakąkolwiek reakcją.” (Polskie Radio 24, 31 października 2020)

(O konsekwencjach dla uczelni wspierających protesty) „Trwają analizy, a minister edukacji i nauki ma swoje kompetencje i oddziaływania zgodne z prawem, w tym m.in. środki administracyjne, jeśli oczywiście dochodzi do łamania prawa oraz decyzje dotyczące finansów. Niewątpliwie tego rodzaju działania nieodpowiedzialne i niezgodne z prawem będą miały wpływ na decyzje podejmowane przez ministra.” (Polskie Radio 24, 31 października 2020)

„Pierwszego dziecka nie rodzi się w wieku 20-25 lat, tylko około trzydziestki. To ile tych dzieci można urodzić? Takie są konsekwencje, jeśli tłumaczy się kobiecie, że nie musi robić tego, do czego została przez Pana Boga powołana”. (Katolicki Uniwersytet Lubelski, VIII Międzynarodowy Kongres „Ruchu Europa Christi”, 16 października 2019)

Wolność i swoboda przekonań są fundamentem działania nie tylko jednostek edukacyjnych na każdym poziomie kształcenia, ale i demokratycznego społeczeństwa w ogóle. W naszych społecznościach akademickich jesteśmy otwarci na wszelkie dyskusje o charakterze światopoglądowym, bez ograniczania którejkolwiek ze stron prawa do wypowiedzi. Działania ministra Czarnka stoją w rażącej sprzeczności z tymi standardami i stanowią jawne naruszenie demokracji i wolności słowa na polskich uczelniach. Niezależnie myślący naukowcy, nauczyciele, studenci i uczniowie powinni być siłą i przyszłością nowoczesnego państwa. Pozbawianie nas wolności poglądów i wypowiedzi, w dodatku za pomocą finansowego szantażu, może mieć oplakane skutki w skali tak krajowej, jak i międzynarodowej.

W związku z powyższym żądamy od władz państwowych natychmiastowego zdymisjonowania ministra Czarnka i wyznaczenia na stanowisko Ministra Edukacji i Nauki osoby rozumiejącej podstawowe standardy demokratyczne i cieszącej się szacunkiem i uznaniem w środowisku naukowym.

W imieniu wszystkich sygnatariuszy :

+++ Uwaga +++ Podpisy z danymi osobowymi nie są przeznaczone do publikacji +++ Tylko do użytku wewnętrznego +++

Nr	Imię i nazwisko	Ulica	Miejscowość	Data	Podpis	Notatka
----	-----------------	-------	-------------	------	--------	---------